

Ny Bokin'i Daniela — Fahenopolo sy Eninjato voalohany

*Ny Hevi-paminaniana ao amin'ny Fahitana Farany nataon'i Daniela:
Fampiharihariana ny Fahamarinana ho an'ny Andro Farany*

Jeff Pippenger
2024-03-26

Daniaela dia aseho ao amin'ny toko faha-folo ho toy ny natsangana tamin'ny andro fisaonana tamin'ny alalan'ily dingana telo sosona an'ny filazantsara mandrakizay. Avy eo i Gabriela dia manolotra an'i Daniaela ny tantara ara-paminaniana ao amin'ny toko faha-iraka ambin'ny folo, ka amin'izany dia mamantatra ny tantaran'ny fahazavan'ily Renirano lehibe Hiddekel.

“Iaina ny fandalinana akaiky kokoa ny Tenin'Andriamanitra. Indrindra indrindra, i Daniela sy ny Apokalypsy no tokony homena fitandremana tahaka izay tsy mbola nisy teo amin'ny tantaran'ny asantsika. Mety ho kely kokoa izay holazaintsika amin'ny lafiny sasany momba ny hery romana sy ny fahefana papaly, nefa tokony hampitodika ny saina amin'izay nosoratan'ny mpaminany sy ny apostoly eo ambanin'ny tsindrimandrin'ny Fanahin'Andriamanitra isika. Ny Fanahy Masina no nandamina ny zavatra tamin'ny fomba toy izany, na tamin'ny fanomezana ny faminaniana na tamin'ireo toe-javatra aseho ao, mba hampianarana fa ny mpandraharaha mahaolona dia tsy maintsy tazonina tsy ho hita maso, afenina ao amin'i Kristy, ary ny Tompo Andriamanitry ny lanitra sy ny lalàny no tokony hasandratra.

“Vakio ny bokin'i Daniela. Antsoy hiseho, tsikelikely isam-boninahitra, ny tantaran'ireo fanjakana aseho ao. Jereo ireo mpitondra fanjakana, ireo filankevitra, ireo tafika mahery, ka fantaro ny niasan'Andriamanitra hanetren-tena ny fireharehan'ny olona sy hampandry ny voninahitr'olombelona ao amin'ny vovoka. Andriamanitra irery ihany no aseho ho lehibe. Ao amin'ny fahitan'ny mpaminany dia hita Izy manongana mpanapaka mahery iray ary manangana iray hafa. Aseho Izy ho Mpanjakan'izao rehetra izao, izay efa hanorina ny fanjakany mandrakizay—Ilay Fahagola, Andriamanitra velona, Loharanon'ny fahendrena rehetra, Mpanjakan'ny ankehitriny, Mpampahafantatra ny ho avy. Vakio ka fantaro fa mahantra, marefo, vetivety foana ny androm-piainan'ny olona, mora diso, ary meloka izy, raha manandratra ny fanahiny ho amin'ny zava-poana.”

“Ny Fanahy Masina tamin'ny alalan'i Isaia dia manondro antsika amin'Andriamanitra, dia Andriamanitra velona, ho zavatra lehibe indrindra ifantohana—amin'Andriamanitra araka ny nanehoana Azy ao amin'i Kristy. ‘Fa Zaza no teraka ho antsika, Zazalahy no omena ho antsika; ary eo an-tsorony no hitoeran'ny fanapahana; ary ny anarany hatao hoe Mahagaga, Mpanolo-tsaina, Andriamanitra Mahery, Ray mandrakizay, Andrian'ny Fiadanana’ [Isaia 9:6].”

“Ny fahazavana izay noraisin'i Daniela mivantana avy tamin'Andriamanitra dia nomena manokana ho an'izao andro farany izao. Ny fahitana izay hitany teo amoron'ny Ulai sy ny Hiddekel, ireo ony lehibe ao Sinara, dia eo am-panatanterahana ankehitriny, ary ny

zava-nitranga rehetra izay voalaza mialoha dia ho tanteraka tsy ho ela.” Manuscript Releases, volume 16, 333, 334.

Ny Fanahy Masina dia “namolavola toy izany ny raharaha” tamin’ny fanomezana ny faminaniana “sy ny zava-nitranga” ao amin’ny fahitana farany an’i Daniela, ka ny toko voalohany (folo) dia maneho ny fanandraman’ny olon’Andriamanitra amin’ny andro farany, tahaka izay ataon’ny toko farany (roambin’ny folo). Ny famolavolana ireo toko telo izay mandrafitra ny fahazavan’ny Reniranon’i Hiddekel, izay “nomena manokana ho an’ireto andro farany ireto,” dia nokendrena hitondra ny famaritana dingana telo an’ny “fahamarinana.” Ao amin’ny voalohany mifanaraka amin’ny farany, ary ny eo afovoany maneho ny fikomiana, dia tsy ny firafitry ny teny hebreo hoe “fahamarinana” ihany no ananantsika, izay noforonin’ny litera voalohany, fahatelo ambin’ny folo ary farany amin’ny abidia hebreo, fa hitantsika koa ny sonian’ny Alfa sy Omega.

Ny toko fahafolon’ny Daniela dia manondro ilay iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo izay mahatakatra ny fahitana “chazon” momba ny dimy amby roapolo amby roa arivo sy zato taona, ary ny fahitana “mareh” momba ny telo amby roa arivo sy zato taona. Tsy vitan’ny hoe mahatakatra ireo fahitana roa ireo izy ireo, fa manana koa ny fanandraman’ny fanamarinana amin’ny finoana izay vokarin’ily fahitana “marah” amin’ny endrika vavy sy mampiteraka, dia ny fahitana ny “fisehoana”.

“Ho an’ny saina sy ny fanahy, tahaka ny ho an’ny tena koa, dia lalàn’Andriamanitra ny hoe amin’ny alalan’ny ezaka no ahazoana hery. Ny fampiasana no mampivelatra. Mifanaraka amin’izany lalàna izany, Andriamanitra dia efa nanome ao amin’ny Teniny ny fitaovana ho amin’ny fampandrosoana ara-tsaina sy ara-panahy.

Ny Baiboly dia mirakitra ny foto-kevitra rehetra ilain’ny olona ho fantatra mba hahatonga azy ho mendrika na amin’ity fiainana ity na amin’ny fiainana ho avy. Ary ireo foto-kevitra ireo dia azon’ny rehetra takarina. Tsy misy olona manana toe-panahy mahay mankasitraka ny fampianarany ka mamaky andalana iray monja ao amin’ny Baiboly nefa tsy mahazo avy aminy hevitra mahaso iray. Kanefa ny fampianarana sarobidy indrindra ao amin’ny Baiboly dia tsy azo amin’ny fianarana tsindraindray na mifampisaraka. Ny rafitra lehiben’ny fahamarinany dia tsy voaseho amin’ny fomba hahafahan’ny mpamaky maika na tsy mitandrina mahatsikaritra azy. Maro amin’ireo harenany no miafina lalina any ambanin’ny etỳ ivelany, ary tsy azo raha tsy amin’ny fikarohana fatratra sy ezaka mitohy. Ny fahamarinana izay mandrafitra io fitambaran-javatra lehibe io dia tsy maintsy karohina sy angonina, “eto kely, ary eroa kely.” Isaia 28:10.

“Rehefa dinihina sy atambatra araka izany izy ireo, dia ho hita fa mifanaraka tanteraka amin’ny tsirairay avy. Ny Filazantsara tsirairay dia famenon’ny hafa, ny faminaniana rehetra dia fanazavana ny iray hafa, ny fahamarinana rehetra dia fampivelarana fahamarinana hafa. Ny tandindon’ny rafi-pivavahana jiosy dia hazavain’ny Filazantsara. Ny foto-kevitra rehetra ao amin’ny tenin’Andriamanitra dia samy manana ny toerany, ny zava-misy rehetra dia samy manana ny heviny entiny. Ary ny rafitra manontolo, na eo amin’ny fandrafetana na eo amin’ny fanatanterahana, dia manambara ny Mpamorona azy. Rafitra tahaka izany dia tsy misy saina afa-tsy ny an’ny Ilay Tsy Manam-petra no afaka namorona na nandrafitra azy.”

Amin’ny fandinihana ireo ampahany samihafa sy ny fandalinana ny fifandraisany, dia antsoina hiasa amin-kery lalina indrindra ny fahaiza-misaina ambony indrindra ao amin’ny sain’olombelona. Tsy misy olona afaka mirotsaka amin’ny fianarana toy izany ka tsy hampivelatra ny herin-tsainy.

“Ary tsy amin’ny fitadiavana ny fahamarinana sy ny fanangonana izany ihany no misy ny hasarobidin’ny fianarana ny Baiboly ho an’ny saina. Misy koa izany ao amin’ny ezaka takiana mba hahazoana ny hevi-dehibe aseho. Ny saina izay variana amin’ny raharaha tsotra sy andavanandro ihany dia mihakely sy mihalemy. Raha tsy asaina mandrakariva hahatakatra fahamarinana lehibe sy midadasika izy, dia very tsikelikely ny heriny hivelatra. Ho fiarovana amin’izany fahalovana izany sy ho fanentanana ny fivoarana, tsy misy zavatra hafa mitovy amin’ny fianarana ny Tenin’Andriamanitra. Amin’ny maha-fitaovana fanazarana ara-tsaina azy, ny Baiboly dia mahomby kokoa noho ny boky hafa rehetra, na noho ny boky hafa rehetra atambatra aza. Ny halehiben’ny foto-keviny, ny fahatsoran’ny fiteniny nefa manan-kaja, ary ny hatsaran’ny sarin-teniny, dia mampivelatra sy mampiakatra ny fisainana amin’ny fomba tsy azon-javatra hafa atao. Tsy misy fianarana hafa afaka manome hery ho an’ny saina tahaka ny ezaka atao mba hahazoana ny fahamarinana mahatalanjona ao amin’ny fanambarana. Ny saina izay ampifaneraserina toy izany amin’ny fisainan’Ilay Tsy Manam-petra dia tsy maintsy mivelatra sy mihamatanjaka.”

“Ary mbola lehibe lavitra noho izany aza ny herin’ny Baiboly eo amin’ny fampivelarana ny toetra ara-panahy. Ny olombelona, izay noforonina ho amin’ny firaisana amin’Andriamanitra, dia ao amin’izany firaisana izany ihany no ahitany ny tena fiainany sy ny fitomboany. Satria noforonina izy mba hahita ao amin’Andriamanitra ny hafaliany ambony indrindra, dia tsy hahita amin’ny zavatra hafa akory izay mahay mampitony ny filàn’ny fo, sy mahavoky ny hanoanana sy hetahetan’ny fanahy. Izay mandalina ny tenin’Andriamanitra amin’ny fanahy marina sy mora ampianarina, ka mikatsaka hahatakatra ny fahamarinany, dia ho entina hifandray amin’ny Mpanoratra azy; ary, afa-tsy noho ny safidiny ihany, dia tsy misy fetra ny amin’izay mety ho fivoarany.

Ao amin’ny halehiben’ny fomba fanoratra sy ny lohahevitra raketiny, ny Baiboly dia misy zavatra mahaliana ny saina rehetra sy manintona ny fo rehetra. Ao amin’ny pejiny no ahitana ny tantara tranainy indrindra; ny tantaram-piainana izay tena mifanandrify indrindra amin’ny fiainana; ireo foto-kevitra ny fitondrana ho fanapahana ny fanjakana sy ho fandaminana ny ankohonana—foto-kevitra izay tsy mbola nisy fahendren’olombelona nahatratra izany. Ahitana filozofia lalina indrindra izy, tononkalo mamy indrindra sy avo indrindra, feno hafanam-po indrindra ary mampangoraka indrindra. Ambony lavitra tsy azo refesina amin’ny lanjany noho ny vokatry ny mpanoratra olombelona rehetra ny soratry ny Baiboly, na dia raha dinihina amin’izany lafiny izany aza; nefa mbola malalaka lavitra tsy manam-petra ny sehatra iasany, ary lehibe lavitra tsy manam-petra ny lanjany, rehefa heverina amin’ny fifandraisany amin’ilay hevi-dehibe ivony. Rehefa jerena amin’ny fahazavan’io hevitra io, dia mahazo heviny vaovao ny lohahevitra rehetra. Ao amin’ireo fahamarinana voalaza amin’ny fomba tsotra indrindra no misy foto-kevitra izay avo tahaka ny lanitra sady mahafaoka ny mandrakizay.

“Ny lohahevitra fototra ao amin’ny Baiboly, dia ilay lohahevitra izay ivondronan’ny lohahevitra hafa rehetra ao amin’ny boky manontolo, dia ny drafi-panavotana, dia ny famerenana ao amin’ny fanahin’olombelona ny endrik’Andriamanitra. Hatramin’ily fanondroana voalohany ny fanantenana tao amin’ny didim-pitsarana nambara tao Edena ka hatramin’ily teny fikasana farany be voninahitra ao amin’ny Apokalypsy hoe: ‘hahita ny tavany izy; ary ny anarany ho eo amin’ny handriny’ (Apokalypsy 22:4), ny votoatin’ny boky rehetra sy ny andalan-teny rehetra ao amin’ny Baiboly dia ny fisehoan’ity lohahevitra mahagaga ity,—ny fanandratana ny olombelona,—dia ny herin’Andriamanitra, ‘Izay manome antsika ny fandresena amin’ny alalan’i Jesosy Kristy Tompontosika.’ 1 Korintiana 15:57.”
Fanabeazana, 123–125.

Ao amin’ily andalan-teny vao notanisaina dia aseho mazava fa ny Baiboly, raha dinihina amin’ny lafiny rehetra amin’ny haisoratra, dia ambony lavitra noho ny vokatra rehetra avy amin’ny olombelona. Hoy Rahavavy White: “Ao amin’ny pejiny no ahitana ny tantara tranainy indrindra; ny tantaram-piainana tena mifanaraka indrindra amin’ny fiainana; ireo foto-pitsipiky ny fitondram-panjakana ho amin’ny fitarihana ny fanjakana, ho amin’ny fandrindrana ny ankohonana—foto-pitsipika izay tsy mbola notovian’ny fahendren’olombelona na oviana na oviana. Ahitana filôzôfia lalina indrindra izy, tononkalo mamy indrindra sy avo indrindra, feno firehetam-po indrindra sy mampangorakoraka indrindra,” ary koa fa “rafitra tahaka izany dia tsy misy saina hafa afa-tsy ny an’ily Tsy Manam-petra no afaka mamorona na mandrafitra azy.”

Ny fitsipika rehetra eken’ny olombelona izay mamaritra ireo lalàna manome rafitra ny haisoratra dia voasongon’ny Baiboly avokoa. Ireo foto-kevitra aseho any amin’ny anjerimanontolon’ny olombelona, izay manavaka ny haisoratra tsotra na ambany kokoa hatramin’ireo sangan’asa lehibe indrindra amin’ny haisoratra maha-olombelona, dia voasongon’ny Baiboly avokoa. Koa raha izany no heverina, dia mendrika ho ekena fa ny tendro faratampony, dia ny famaranana lehibe indrindra amin’ny fijoroana ho vavolombelon’ny faminaniana manontolon’ny Baiboly, dia aseho ao amin’ny fahitana farany nomena an’i Daniela. Izany no vatofehizoron’ny fijoroana ho vavolombelon’ny faminaniana, ary tsy misy tendro faratampony ao amin’ny haisoratra maha-olombelona izay manakaiky akory ny fijoroana ho vavolombelona ao amin’ny Daniela toko faha-iraka ambin’ny folo, manomboka amin’ny andininy voalohany ka mitohy hatramin’ny toko faha-roa ambin’ny folo andininy faha-efatra.

Ao amin’ny bokin’ny Apokalypsy no ihaonan’ny boky rehetra ao amin’ny Baiboly sy iafaran’izy ireo, ary ao amin’ny Apokalypsy dia raisina indray ireo tsipika faminaniana ireo tahaka ny ao amin’ny bokin’i Daniela; kanefa, raha ny fifandraisany samy izy no jerena, ny bokin’i Daniela no filazana voalohany, ary ny Apokalypsy no filazana farany. Ao amin’ny filazana voalohany no misy ny zavatra rehetra, ary ao amin’ny bokin’i Daniela no misy ny zavatra rehetra, ary ny tampon’isan’ily boky dia ny fahitana nomena teo amoron’ny ony Hiddekel. Ny tampon’ireo zava-mitranga aseho ao amin’izany fahitana izany dia manomboka ao amin’ny andininy faha-efapolo, ary mitohy mandra-pamehezana ny boky ao amin’ny andininy faha-efatra amin’ny toko faha-roa ambin’ny folo. Ireo andininy ireo no maneho ny famaranana lehibe indrindra amin’ny fahamarinana ara-paminaniana rehetra izay efa voalaza na voarakitry ny lehilahy masina tamin’ny andro fahiny, anisan’izany i Rahavavy White.

Izay mitarika ho amin'izany fehin-kevitra izany ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo dia ireo tantara ao anatin'ilay toko, izay manome vavolombelona ho amin'ny fahatakarana marina ny andininy enina farany ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo, izay ahitan'ireo fahavalo telo sosona—dia ny dragona sy ny bibidia ary ny mpaminany sandoka—mitarika izao tontolo izao ho amin'ny famaranana ny fotoam-pitsaran'ny olombelona. Sister White dia manondro mivantana io fitsipika anatin'io.

“Tsy manam-potoana ho very isika. Eo anoloantsika ny fotoan-tsarotra. Mihetsiketsika amin'ny fanahin'ny ady izao tontolo izao. Tsy ho ela dia hiseho ireo toe-javatra mampahory izay voalaza tao amin'ny faminaniana. Ny faminaniana ao amin'ny Daniela toko faha-11 dia saiky efa tonga amin'ny fahatanterahany tanteraka. Betsaka amin'ny tantara izay efa nitranga ho fahatanterahan'ity faminaniana ity no mbola haverina indray. Ao amin'ny andininy faha-30 dia misy hery iray voalaza fa ‘halahelo izy ka hiverina, ary hanana fahatezerana amin'ny fanekena masina; dia toy izany no hataony; eny, hiverina izy ka hifandray amin'izay mahafofy ny fanekena masina. Ary hisy tafika hijoro eo anilany, ka handoto ny fitoerana masina, dia ny fiarovana mafy, ary hanaisotra ny fanatitra isan'andro, ary hametraka ny fahavetavetana mahalao. Ary izay manao ratsy amin'ny fanekena dia hahalòny amin'ny fandokafana; fa ny olona izay mahalala ny Andriamaniny kosa dia hahery ka hanao asa lehibe. Ary izay manan-tsaina eo amin'ny vahoaka dia hampianatra ny maro; kanefa ho lavon'ny sabatra sy ny lelafo sy ny fahababoana ary ny fandrohana izy ireo, mandritra ny andro maro. Ary raha lavon'izy ireo izy, dia hahazo fanampiana kely; nefa maro no hikambana aminy amin'ny fandokafana. Ary ny sasany amin'izay manan-tsaina dia ho lavo, mba hitsapana azy sy hanadiovana azy ary hampahafotsy azy, hatramin'ny andro farany; satria mbola ho amin'ny fotoana voatendry izany. Ary ny mpanjaka dia hanao araka ny sitrapony; ary hanandratra ny tenany izy ka hanalehibe ny tenany ho ambonin'ny andriamanitra rehetra, ary hiteny zavatra mahagaga manohitra ny Andriamanitry ny andriamanitra, ary hambinina mandra-pahatanteraky ny fahatezerana; fa izay efa voatendry dia tsy maintsy ho tanteraka.’ Daniela 11:30–36.”

“Ny toe-javatra mitovitovy amin'izay voalaza ao anatin'ireo teny ireo dia hiseho. Hitantsika ny porofo fa i Satana dia mahazo haingana ny fifehazana ny sain'ny olombelona izay tsy manana ny fahatahorana an'Andriamanitra eo anoloany. Aoka hovakin'ny rehetra sy ho takarina ny faminaniana ato amin'ity boky ity, fa ankehitriny isika dia miditra amin'ny fotoan'ny fahoriana izay voalaza hoe:”

“‘Ary amin'izany andro izany dia hitsangana Mikaela, ilay andriana lehibe izay miaro ny zanaky ny firenena; ary hisy fotoam-pahoriana izay tsy mbola nisy hatrizay nisian'ny firenena ka hatramin'izany andro izany; ary amin'izany andro izany dia hovanjena ny olonao, dia izay rehetra hita voasoratra ao amin'ny boky. Ary maro amin'ireo izay matory ao amin'ny vovokany tany no hifoha, ny sasany ho amin'ny fiainana mandrakizay, ary ny sasany ho amin'ny fahafaham-baraka sy ny fanamavoana mandrakizay. Ary izay hendry dia hamirapiratra tahaka ny famirapiraty ny lanitra; ary izay mitarika ny maro ho amin'ny fahamarinana dia ho tahaka ny kintana mandrakizay doria. Fa ianao kosa, ry Daniela, akatòny ny teny, ary asio tombo-kase ny boky mandra-pihavin'ny andro farany; maro no hivezivezy atsy sy aroa, ary hitombo ny fahalalana.’ Daniela 12:1–4.” Manuscript Releases, laharana faha-13, 394.

Ao amin'ity andalan-teny ity dia i Sister White no manondro voalohany ny Daniela toko fahairaika ambin'ny folo, ary avy eo dia manondro ilay fitsipika hoe: “fa ny ampahany betsaka amin'ny tantara izay efa nitranga ho fanatanterahana ity faminaniana ity dia haverina indray.” Avy eo dia mitanisa mivantana ny andininy faha-telopolo ka hatramin'ny fahaenina amby telopolo izy, ary manohy amin'izao fanambarana izao fa: “zava-miseho mitovy amin'izay voafaritra ao amin'ireo teny ireo no hitranga.” Rehefa avy nanondro ny andininy faha-telopolo ka hatramin'ny fahaenina amby telopolo izy, ary nilaza fa hisy zava-miseho mitovy amin'ireo andininy ireo hitranga, dia avy eo izy manondro ny fifaranan'ny fotoam-pahasoavana, rehefa mitsangana Mikaela ao amin'ny andininy voalohany amin'ny toko faha-roa ambin'ny folo. Amin'ny fanaovany izany dia sarahiny manokana ireo andininy fito ireo, ary apetrany ao anatin'ilay tantara izay mialoha avy hatrany ny fitsanganan'i Mikaela.

Mihoatra ny indray mandeha no efa niresahantsika ny tantaran'ireo andininy telopolo ka hatramin'ny enina amby telopolo, sy ny fomba itoviany amin'ireo andininy efapolo ka hatramin'ny dimy amby efapolo ao amin'ny Daniela toko fahairaika ambin'ny folo; ary ankehitriny isika dia hanomboka handinika vanim-potoana hafa amin'ny tantara ara-paminaniana ao amin'io toko fahairaika ambin'ny folo io, izay averina ao anatin'ireo andininy enina farany ireo. Kanefa, alohan'ny hanaovantsika izany, dia hatolotsika indray ny famintinana fohy momba ny fitovian'ireo andininy telopolo ka hatramin'ny enina amby telopolo amin'ireo andininy efapolo ka hatramin'ny dimy amby efapolo.

Ny andininy faha-telo-polo no manamarika ny fifindrana avy amin'i Roma jentilisa ho amin'i Roma papaly. Io tantara tetezamita io dia resahina ao amin'ny andalan-teny ara-paminaniana isan-karazany izay manondro taona toy ny 330, 508, 533 ary 538. Misy mari-pamantarana ara-paminaniana hafa koa ao amin'ny fifindrana avy amin'ny fanjakana fahefatra ho amin'ny fanjakana fahadimy ao amin'ny faminanian'ny Baiboly, nefa ao amin'ny andininy faha-iraka amby telo-polo i Roma jentilisa no mitsangana manohana ny fahefana papaly, araka izay asehon'i Clovis tamin'ny taona 496. Ny hery jentilisa izay nasehon'i Clovis tamin'ny voalohany tao amin'ilay andininy dia manatanteraka ny asa fanesorana izay mety ho fanoherana jentilisa rehetra (ny isan'andro) manoloana ny fiakaran'ny fahefana papaly hatramin'ny taona 508. Ny ady tamin'izany andro izany dia mitondra fandranganana amin'ny Tanànan'i Roma mandritra izany tantara izany, araka ny asehon'ny “toera-masina fiarovana”, ary tamin'ny taona 538, ireo hery jentilisa dia mametraka ny fahefana papaly eo amin'ny seza fiandrianan'ny tany, ary izy avy eo dia mandany lalàna alahady tao amin'ny Konsilin'i Orléans.

Ny andininy faha-roa amby telopolo ka hatramin'ny faha-enina amby telopolo dia manondro ny ady famonoana nataon'ny fahefan'ny papa tamin'izany andro izany hamelezana ireo mahatoky amin'Andriamanitra nandritra ny roa ambin'ny folo zato sy enim-polo taona tamin'ny vanim-potoanan'ny Haizina. Amin'ny farany dia tonga amin'ny fiafarany ny fahefan'ny papa ao amin'ny andininy faha-enina amby telopolo. Ao amin'ny andininy faha-efapolo, Reagan dia namorona firaisana miafina tamin'ny antikristy, ka nanamarika ny fotoana izay efa nesorina ny fanoheran'ny Protestantisma, araka ny asehon'ny taona 508. Ny fanoloran-tenan'i Reagan tamin'ny lafiny vola sy hery ara-miaramila dia efa voasary endrika tamin'ireo “sandry” izay nijoro

hanohana ny fahefan'ny papa tamin'ny taona 496. Ny fandravana ny fitoerana masina sy ny fiarovan-tenan'i Roma jentilisa, izay asehon'ny tanànan'i Roma, dia manambara mialoha ny fandravana ny Lalàm-panorenan'i Etazonia amin'ilay lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela, satria ny Lalàm-panorenana no fitoerana masina sy fiarovan-tenan'i Etazonia. Amin'ny lalàn'ny Alahady dia hape-traka indray eo ambonin'ny seza fiandrianan'ny tany ny fahefan'ny papa, araka ny asehon'ny taona 538.

Dia hanomboka amin'izay ny vanim-potoana farany amin'ny fanen-jehana famonoan'olona ataon'ny fahefana papaly hamelezana ny mahatoky amin'Andriamanitra, tahaka izay nitranga tamin'ny Andro Maizina nanomboka tamin'ny 538 ka hatramin'ny 1798. Izany no hitarika ho amin'ny fiasaran'ny androm-pitsapana ho an'ny olombelona, rehefa hitsangana Mikaela, araka izay asehon'ny 1798, tamin'ny fotoana izay nahazoan'ny fahefana papaly, izay efa nandroso nandritra ny roa ambin'ny folo zato sy enim-polo taona, ny firehetan'ny fahatezerana tamin'ilay ratra mahafaty.

Hotohizantsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ity fianarana ity.

“Indray andro, fony tany an-tanànan'i New York aho, dia nantsoina tamin'ny fahitana tamin'ny alina hibanjina trano nisandratra rihana ambonin'ny rihana ho any an-danitra. Nohamafisina fa tsy azon'ny afo ireo trano ireo, ary naorina izy mba hanomezam-boninahitra ny tompony sy ny mpanorina azy. Niakatra ambony kokoa hatrany ireo trano ireo, ary tao aminy dia nampiasaina ny akora lafo indrindra. Ireo izay tompon'ireo trano ireo dia tsy nanontany tena hoe: ‘Ahoana no hahafahantsika manome voninahitra an'Andriamanitra amin'ny tsara indrindra?’ Tsy tao an-tsainy ny Tompo.”

“Nieritreritra aho hoe: ‘Enga anie ka ireo izay mampiasa ny fananany toy izao hahita ny lalany araka izay fahitan'Andriamanitra azy! Manangona trano mijoalajoala izy ireo, nefa endrey ny hadalan'ny fandaminany sy ny fikasany eo imason'Ilay Mpanjakan'izao rehetra izao. Tsy mandinika amin'ny herin'ny fo sy ny saina rehetra izy mba hahafahany manome voninahitra an'Andriamanitra. Very tsy hitany intsony izao, dia ny adidy voalohany indrindra amin'ny olombelona.’”

“Raha nitsangana ireo trano avo sy mijoalajoala ireo, dia nifaly tamin'ny fireharehana feno fatra-paniry laza ny tompony satria nanam-bola hampiasaina hanomezana fahafaham-po ny tena sy hampiteraka ny fialonan'ny mpiara-monina aminy. Ny ampahany betsaka tamin'ny vola izay nampiasainy tamin'izany dia azo tamin'ny alalan'ny faneriterena, tamin'ny fampahoriana mafy ny mahantra. Hadinony fa any an-danitra dia voatahiry ny kaontin'ny raharaham-barotra rehetra; ny fifanarahana tsy marina rehetra, ny asa fitaka rehetra, dia voasoratra ao. Ho avy ny fotoana izay hahatongavan'ny olona, amin'ny hosoka sy ny fiavonavonany, amin'ny fetra iray izay tsy havelan'ny Tompo hihoarany, ary hianarany fa misy fetra ny fahari-pon'i Jehovah.

“Ny toe-javatra izay nandalo teo anatrehako taorian'izany dia fanairana noho ny afo. Nijery ireo trano avo sy heverina ho tsy mety may ny olona ka nanao hoe: ‘Azo antoka tanteraka ireo.’ Kanjo levon'ny afo ireo trano ireo toy ny hoe vita tamin'ny ditin-kazo mainty. Tsy nisy na inona na inona azon'ny fiaran'ny mpamono afo natao hampitsaharana ny fandringanana.

Tsy nahavita nampandeha ny milina ireo mpamono afo.”

“Nampianarina aho fa rehefa tonga ny fotoanan’ny Tompo, raha tsy mbola nisy fiovana nitranga tao am-pon’ny olona mpiavonavona sy fatra-paniry laza, dia ho hitan’ny olona fa ilay tanana izay nahery hamonjy dia hahery koa handrava. Tsy misy fahefana etỳ an-tany mahatazona ny tanan’Andriamanitra. Tsy misy akora azo ampiasaina amin’ny fanorenana trano izay hiaro azy ireny amin’ny fandranganana rehefa tonga ny fotoana voatendrin’Andriamanitra handefasany famaliana amin’ny olona noho ny fanamavoany ny Lalàny sy noho ny fitiavan-tenany amin’ny faniriana fatra-paniry laza.

“Tsy maro, na dia eo anivon’ireo mpanabe sy mpitondra fanjakana aza, no mahafantatra ny antony fototra iorenan’ny toetry ny fiarahamonina ankehitriny. Ireo izay mitana ny fitondram-panjakana dia tsy mahavaha ny olan’ny fahalotoam-pitondrantena, ny fahantrana, ny fahantram-bahoaka, ary ny fitomboan’ny heloka bevava. Mikely aina foana izy ireo mitady hametraka ny raharaham-barotra eo amin’ny fototra azo antoka kokoa. Raha mba nihaino bebe kokoa ny fampianaran’ny Tenin’Andriamanitra ny olona, dia hahita vahaolana amin’ireo olana izay mampisavoritaka azy izy.”

Ny Soratra Masina dia manoritsoritra ny toetry ny izao tontolo izao mialoha indrindra ny fihavian’i Kristy fanindroany. Momba ireo olona izay manangona harena be amin’ny alalan’ny halatra sy ny fanambakana dia voasoratra hoe: “Nangoninareo ho antontam-bola ny harenareo ho amin’ny andro farany. Indro, ny karaman’ny mpiasa izay nijinja ny tanimbolinareo, izay notazoninareo tamin’ny fitaka, dia miantso mafy; ary ny fitarainan’ireo mpijinja dia efa tafiditra ao an-tsofin’ny Tompon’ny maro. Efa niaina tamin’ny fahafinaretana teto an-tany ianareo sady nanao filan-dratsy; namelona ny fonareo ianareo toy ny amin’ny andro famonoana. Nanameloka sy namono ny marina ianareo; ary izy tsy manohitra anareo.” Jakoba 5:3–6.

“Fa iza no mamaky ny fampitandremana omen’ireo famantarana ny andro izay tanteraka haingana? Inona no fahatsapana aterak’izany eo amin’ny olona araka izao tontolo izao? Fiovana inona no hita eo amin’ny toe-tsainy? Tsy mihoatra noho izay hita tamin’ny toe-tsain’ireo mponina tamin’ny andron’i Noa. Variana tamin’ny raharaham-barotra sy ny fahafinaretan’izao tontolo izao, ireo olona talohan’ny Safodrano dia ‘tsy nahalala mandra-pahatongan’ny Safodrano, ka nandringana azy rehetra.’ Matio 24:39. Nanan-kafatra fampitandremana avy tany an-danitra izy ireo, nefa tsy nety nihaino. Ary ankehitriny izao tontolo izao, tsy miraharaha mihitsy ny feon’ny fampitandreman’Andriamanitra, dia mihazakazaka ho amin’ny fandranganana mandrakizay.”

“Ny fanahin’ny ady no mampihetsiketsika izao tontolo izao. Ny faminanian’ny toko fahiraika ambin’ny folo ao amin’i Daniela dia saiky efa tonga amin’ny fahatanterahany tanteraka. Tsy ho ela dia hiseho ny toe-javatra mampahory izay nolazaina tao amin’ny faminanianana.”
Testimonies, volume 9, 12–14.